

Azərbaycan Qızıl
Aypara Cəmiyyəti

İyul-Avqust 2023

QIYMƏTLƏNDİRMƏ HESABATI

İcmaların Cəlb Olunması və
Cavabdehlik (ICOC)

redcrescent.org.az

info@redcrescent.org.az

İxtisarlər:

AzQAC - Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti

İT- İnformasiya Texnologiyalar

CBF- Potensialın Gücləndirilməsi Fondu

İCOC - İcmaların Cəlb Olunması və Cavabdehlik

RM - Regional Mərkəz

FGD - Fokus Qrup Müzakirə

PSPSD - Psixi Sağlamlıq və Psixososial Dəstək

Ümumi Giriş

Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti (AzQAC) hazırda onlayn və oflayn mənbələrdən alınan məlumatları və rəyləri sistemli şəkildə idarə edə bilmir. Bu səbəbdən, ümumi tendensiyaları effektiv şəkildə müəyyənləşdirmək mümkün deyil. Mərkəzləşdirilmiş rəy mexanizminin tətbiqi planı 2022-ci il ərzində müvafiq şöbələrlə müzakirə edilsə də, məlumatların və icma rəyinin sistematik surətdə idarə edilməsi və mübadiləsi üçün lazımı IT infrastrukturunu və lisenziyaların olmaması prosesin həyata keçirilməsində əsaslı maneə idi. Belə ki, CBF-in maliyyə dəstəyi AzQAC-a qeyd olunan problemləri aradan qaldıraraq rəqəmsal mühitini gücləndirməyə, rəylərə uyğun olaraq təhlillər həyata keçirməyə, müəyyən fəaliyyətləri reallaşdırmaq üçün kifayət qədər işçi və könüllü cəlb etməyə imkan verəcək.

Məqsədlər

Əsas məqsəd AzQAC-ın icmalar üçün strukturlaşdırılmış və səmərəli şəkildə əlçatan olmasıdır. AzQAC icmanı düzgün və etibarlı informasiya ilə təmin etmək, müəyyən təhlillərə əsaslanaraq proqramlarını və humanitar fəaliyyətini inkişaf etdirmək iqtidarındadır. Texniki maneələr aradan qaldırılaraq icma rəylərini sistematik surətdə idarə etməyə imkan verən rəqəmsal sistem artıq yaradılmışdır. Texniki baxımdan inkişaf etdirilmiş bu sistem icma üzvlərinə rəy mexanizmini anlamağa və ondan daha səmərəli şəkildə istifadə etməyə imkan verəcək.

Öhdəliklər

[İcmaların Cəlb olunması və Cavabdehlik \(İCOC\) üçün geniş öhdəliklər hərəkətinə](#) riayət etmək məqsədilə mərkəzi rəy mexanizminin inkişafı öz növbəsində proqram müddəti boyunca ICOC üçün müəyyən olunmuş minimum 14 maddəlik fəaliyyət planını prosesə inteqrasiya etməyi hədəfləyir. İcma ehtiyaclarına və seçimlərinə əsaslanan mərkəzləşdirilmiş rəy mexanizmi həyata keçirilməzdən öncə ilkin qiymətləndirmə mərhələsi və kontekstual təhlil tələb edir.

Metod

Qiymətləndirmə icma üzvləri ilə fərdi sorğu və fokus qrup müzakirələrinə əsaslanır və üç pilot regionda-Bakı RM, Sumqayıt RM və İsmayılı RM-də aparılıb. Hədəf qrupuna 16 yaşdan yuxarı AzQAC-dan yardım alan və almayan şəxslər daxil idi. İştirakçılar pilot regionlardan sadə təsadüfi seçmə metodu əsasında seçildi. Sorğu Türk Kızılayı ICOC qiymətləndirmə nümunəsi nəzərə alınmaqla tərtib edilib və icma üzvlərinin psixoloji rifahına zərər verilməməsinə təmin etmək üçün PSPSD (Psixi Sağlamlıq və Psixososial Dəstək) həmkarları ilə məsləhətləşmə aparıldıqdan sonra yekunlaşdırılmışdır. Sorğuda qaçqın statusuna malik icma üzvlərinin iştirakı da nəzərdə tutulduğuna görə qiymətləndirmədə istifadə olunan suallar iki dildə – azərbaycan və ingilis dillərində tərtib olundu. Ümumilikdə 50-dən çox sual əhatə edən sorğu beş kateqoriyadan ibarət idi: AzQAC haqqında ümumi məlumat, İcmanın məlumat ehtiyacları, Kommunikasiya kanallarına keçid, İcma quruluşu və sosial ahənglik, İştirak və rəy.

Qiymətləndirmə apararkən mobil məlumat toplama vasitəsi olan KOBO toolbox-dan istifadə etdik. KOBO toolbox-da hazırlanmış sorğu, respondentlərdən sorğu götürəcək 17 könüllü ilə təlimdən əvvəl AzQAC işçiləri tərəfindən Bakıda sınaqdan keçirildi. Sahədə qiymətləndirmə aparılmazdan əvvəl, təlim zamanı könüllülər simulasiya məşqləri vasitəsilə KOBO-da tərtib olunmuş sorğu və istifadə qaydası ilə tanış oldular. Təlimdə ICOC prinsiplərinə giriş, rəy və idarəetmə mexanizmini inkişaf etdirmə yolları, institutlaşmanın əhəmiyyəti, effektiv ünsiyyət, empatiya və aktiv dinləmə bacarıqları, şifahi olmayan ünsiyyət və qarşılıqlı anlaşma və inamın yaradılması da yer aldı.

Qiymətləndirməni 17-31 iyul 2023-cü il tarixləri arasında həyata keçirmək planlaşdırılırdı. ICOC qiymətləndirməsinin müddəti İsmayilli rayonundan olan təlim keçmiş könüllülərin çatışmazlığı səbəbindən planlaşdırıldığından daha uzun çəkdi. Sorğu 7 avqustda bir həftəlik uzadılma ilə tamamlandı.

Fərdi sorğu və focus qrup müzakirəsi (FQM) : Nümunə ölçüsü

Ümumilikdə 285 nəfər fərdi sorğuda iştirak etməyə dəvət olunsada, sorğuda iştirak etməyə Bakı, Sumqayıt və İsmayılıdan 250 respondent razılıq verib, müvafiq olaraq hər pilot regiondan 147, 91 və 11 nəfər sorğuda iştirak etdi.

Seçilmiş pilot regionlarda ümumilikdə dörd FQM (qadın, kişi və uşaq) həyata keçirildi: Bakıdan 16, Sumqayıtdan 25 və İsmayılıdan 21 nəfər bu müzakirələrdə iştirak etdi. Yerli kişi və qadınlarla ayrı-ayrılıqda olmaqla Bakıda iki FQM, qarışıq FQM isə Sumqayıt və İsmayilli şəhərlərində keçirildi. FQM üçün iştirakçıların seçilməsində “zərər vermə” prinsipinə uyğun olaraq yaşlı insanların, əlillərin və tək ailə başçıların daxil edilməsinə xüsusi diqqət yetirilmişdir.

Qiymətləndirmə qrupu

Kamilla Rüstəmovə– İcmalarının cəlb olunması və cavabdehlik üzrə əməkdaş

Şöhrət Nağıyeva – İnformasiyanın idarə olunması üzrə əməkdaş

Samir Vasilkin – Təchizat Şöbəsinin Nümayəndəsi

Məhdudiyyətlər

- Gündüz saatlarında kişilər işdə olduğuna görə Sumqayıt və İsmayillıda kişi iştirakçıların sayı qadınlardan az idi.
- İsmayılıdan təlim keçmiş könüllü çatışmazlığı var idi.
- Yay hava şəraiti ilə əlaqədar sorğunun bütün suallarını əhatə etmək çətin idi.

Demokratik məlumat və tendensiyalar

Qiymətləndirmənin nəticəsi vətəndaş, məcburi-köçkün və qaçqınları əhatə edən 250 nəfərin iştirak etdiyi sorğuya və FQM-lərə əsaslanır. Ümumilikdə sorğuda 163 qadın (65 %) və 86 kişi (35 %) respondent iştirak etdi. Respondentlərin yaş paylanması isə belə idi, 18% 16-28 yaş qrupu, 12% 29-39 yaş qrupu, 18% 40-49 yaş qrupu, 39% 50-69 yaş qrupu və 12% isə 70 yaş üzəri qrupu təşkil edirdi.

Gender-Yaş-Status

Gender	16-28	29-39	40-49	50-69	70 və yuxarı	Total
Qadın	26	21	33	64	19	163
Vətəndaş	19	19	25	51	17	131
Qeydiyyatlı qaçqın	7	2	1	2		12
Məcburi köçkün			6	11	2	19
Digər			1			1
Kişi	19	8	12	34	13	86
Vətəndaş	18	6	10	28	11	73
Qeydiyyatlı qaçqın	1		1	1		3
Məcburi köçkün		2	1	5	2	10
Deməməyi üstün tuturam		1				1
Vətəndaş		1				1
Total	45	30	45	98	32	250

15 respondent isə başqa milliyətə mənsub idi: əfqan, ərəb, rus və türk.

Gender-Milliyəti

Gender	Azərbaycanlı	Əfqan	Ərəb	Rus	Türk	Total
Qadın	151	8	3		1	163
Kişi	84	1		1		86
Deməməyi üstün tuturam	1					1
Total	236	9	3	1	1	250

Respondentlərin təhsil səviyyəsi: 7%-nin təhsili yoxdur, 2%-nin ibtidai təhsili və 36%-nin orta təhsili var, 28%-i bakalavr və 6%-i magistr, 20%-i peşə təhsili alıb. Nəticədə, respondentlərin çoxu orta təhsilə malikdir.

İnformasiya ehtiyacları

- Respondentlərin 32%-i Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti (AzQAC) və onun xidmətləri ilə tanış olduqlarını bildiriblər. Həmin respondentlərin 30%-i AzQAC və onun xidmətləri haqqında AzQAC işçiləri və könüllülərindən, 28%-i dostlarından və qonşularından, 18%-i isə sosial media vasitəsilə məlumat əldə edib. AzQAC haqqında nə bilirsiniz açıq suala verilən cavablara əsasən deyə bilərik ki, insanlar AzQAC-ı ehtiyacı olan insanlara yardım paylayaraq kömək edən təşkilat kimi tanıyırlar (qida daha çox vurğulanıb). Həmin respondentlərin 33% -i AzQAC-dan məlumat əldə edir və onların 93% -i bu məlumatı faydalı və asan başa düşülən hesab edir, lakin respondentlərin 4%-i məlumatı başa düşmək üçün asan hesab etsə də faydasız olduğunu düşünür. İştirakçılardan 42%-i AzQAC və onun xidmətləri haqqında heç bir şey bilmədiklərini deyirlər. Bu müqayisəli statistika göstərir ki, AzQAC və onun fəaliyyəti haqqında informasiyanın yayılması daha da təkmilləşdirilməlidir. Respondentlərin 23%-i isə AzQAC barədə orta səviyyədə məlumatlılığa malikdir. Yaşından asılı olaraq respondentlərin AzQAC və onun xidmətləri barədə məlumatlılıq səviyyəsi dəyişir. Məsələn, yaş qrupları arasında 70 yaşdan yuxarı respondentlər AzQAC və onun xidmətləri ilə daha yaxından tanışdırlar. AzQAC barədə məlumatlılıq baxımından kişi və qadın respondentlər arasında bənzər tendensiya var.

- Respondentlərin 78%-i AzQAC və onun xidmətləri haqqında Azərbaycan dilində məlumat almaq istəsə də, 17%-i rus dilində, 4%-i isə ingilis dilində məlumat almaq istəyir.

- AzQAC-ın xidmətləri barədə məlumatı necə əldə etmək istərdiniz sualına, respondentlərin 40%-i televiziya, 38%-i isə mobil telefon vasitəsilə əldə etmək istədiklərini bildirdi. Daha sonra evdə AzQAC nümayəndəsi ilə üzbəüz görüş (32%) və AzQAC-da üzbəüz görüş (23%) kimi cavabları gəlir. Ümumiyyətlə, Facebook (16%) və Instagram (15%) kimi sosial media vasitələri AzQAC barədə məlumat əldə etmək üçün az izlənilir. Qadın və kişi respondentlər arasında da bənzər tendensiyanı görmək mümkündür. Yaş qrupları üzərindən nəticələri yoxladıqda fərqliliklər görmək mümkündür. Məsələn, 16-28 yaş qrupu Facebook və Instagram-a üstünlük verir (53%), WhatsApp isə 47%-dir. 29-39 yaş qrupu şəxslərin 64%-i mobil telefondan istifadə edərək AzQAC və onun xidmətləri barədə məlumat almaq istəyir. 70 yaşdan yuxarı respondentlər məlumatları şəxsən evdə almaq istədiklərini bildiriblər (63%). Müxtəlifliyi nəzərə alaraq eyni anda bir neçə kommunikasiya vasitələrinin istifadəsi labüddür.

- Respondentlərin 55%-i televiziyanı ən etibarlı məlumat mənbəyidir hesab edir. Digər etibarlı məlumat mənbəyinə ailə, dostlar və qonşular, hökumət, sosial media vasitələri daxildir müvafiq olaraq 43%, 37%, 32% və 25%-dir. Bu baxımdan qadın və kişi respondentlərlə yanaşı müxtəlif yaş qrupları arasında kəskin fərq yoxdur.

- Respondentlərin 77%-i məlumat almaqda heç bir çətinlik çəkmədiklərini bildirsələr də, 9% - i oxumaqda çətinlik çəkdiklərini, 4% - i məlumat almaq üçün digər ailə üzvlərindən asılı olduqlarını və 3% - i görmə qabiliyyəti, əlillik və s.kimi sağlamlıq problemləri səbəbindən məlumat almaqda çətinlik çəkdiklərini bildirdi.

Ünsiyyət kanalları

- Respondentlərin 91%-nin cib telefonu var, respondentlərin 6%-nin telefonu yoxdur, ancaq ailə üzvlərində cib telefonu var. Respondentlərin cinsi üzərindən, qadın respondentlərin 97%-nin şəxsi telefonu var, kişi respondentlərin isə 88%-də telefon var. Qadın respondentlərin 3.49%-nin şəxsi telefonları yoxdur ancaq ailə üzvlərinin telefonu var, bu faiz kəşidlərdə 6.75%-dir.
- Respondentlərin 79%-i internetə çıxışı olduğunu bildirərkən, 21%-nin isə internetə çıxışı yoxdur. Pilot əraziləri ayrı-ayrı qiymətləndirdikdə Bakı RM-dən olan iştirakçıların daha çox hissəsin internetə çıxışı var. Məsələn, Bakı üçün eyni göstərici 87% (bəli) və 13% (yox), Sumqayıt üçün isə 61% (bəli) və 39% (yox) təşkil edir.
- AzQAC və onun xidmətləri ilə tanış olan respondentlərin 97%-i AzQAC-ın sosial media səhifələrini ziyarət edir. AzQAC-ın sosial media səhifələri arasında Facebook ən çox ziyarət olunandır (respondentlərin 82%-i), ikinci yerdə isə Instagram (52%) gəlir. Radio respondentlər arasında populyar deyil. İştirakçılardan yalnız 9%-i radio dinləyir.

İcmanın struktur və sosial ahəng

- Kollektiv qərar qəbul etmə prosesi yoxdur. Respondentlərin 46%-i qərarların necə verildiyini bilmədiklərini söyləyirlər. Respondentlərin 18%-i heç bir qərar verilmədiyini bildirib. Respondentlərin 9%-i qərarların icma ağsaqqaları tərəfindən verildiyini söyləsə də, respondentlərin 18%-i qərarların icma iclaslarında verildiyini bildirir. Ancaq sorğunun nəticələrinə görə, müntəzəm icma iclaslarının keçirildiyini deyə bilmərik. Məsələn, respondentlərin 35%-i icma iclaslarının olub olmadığını bilmədiklərini söyləyirlər; respondentlərin 35%-i isə icma iclaslarının olmadığını söyləyirlər. Respondentlərin 21% -i icma iclaslarının keçirildiyini bildirdi və həmin icaslardan xəbərdar olan respondentlərin 35%-i icaslarda çox tez-tez iştirak etdiklərini 63%-i isə bəzən icaslarda iştirak etdiklərini bildirdi.
- Qərar qəbul etmə prosesində iştirak etmək üçün respondentlər tərəfindən güclü istək görmək müşahidə olunmur. Beləliklə, respondentlərin 33%-i qərar qəbul etməkdə iştirakın onlar üçün vacib olmadığını, respondentlərin 26%-i isə qərar qəbul etməkdə iştirakın onlar üçün nə qədər vacib olduğunu bilmədiklərini söyləyirlər. 27% respondent qərar qəbul etmə prosesində iştirakın onlar üçün vacib olduğunu söyləsə də, respondentlərin yalnız 11% -i bunun çox vacib olduğunu bildirir.
- İnsanlar yerli icma ilə əsasən iş yerində (35%), mağazalarda və tibb mərkəzlərində (22%) və yerli AzQAC filiallarında (16%) qarşılıqlı əlaqə qururlar. Respondentlər ev sahibi icma ilə bölgələrindəki qaçqınlar arasındakı münasibətləri yaxşı (%73) və normal (%13) olaraq qiymətləndirirlər.
- Respondentlərin 21%-i icmalarında məlumatların mobil telefon vasitəsilə paylaşıldığını, 28%-i icmalarında məlumat paylaşılmadığını, 17%-i icma ağsaqqalarının məlumat paylaşıldığını və 15%-i isə insanların sosial şəbəkələr vasitəsilə icmalarında məlumat paylaşıldığını söyləyir.

- Respondentlər rəy qutularının yer AzQAC-ın yerli bölmələrində (35%) yerləşdirilməyini qərargahdan (5%) daha çox üstün tuturlar. Rəy qutuları üçün yer kimi supermarketlər respondentlərin üstünlükləri arasında ikinci yeri tutur (34%).

İştirak və rəy

- Respondentlərin 40%-i mobil telefonlar vasitəsilə xidmətlər ilə bağlı suallar və rəylər üçün AzQAC ilə necə əlaqə qurmalı olduqlarını bilir; respondentlərin 39%-i AzQAC-a baş çəkərək, 19%-i isə Facebook vasitəsilə AzQAC ilə necə əlaqə qurmalı olduqlarını bilir; digərləri bunu Instagram, e-poçt, Whatsapp və ya SMS (1-9%) vasitəsilə edirlər. Bununla birlikdə, respondentlərin 19%-i suallar və xidmətlər barədə rəy almaq üçün AzQAC ilə necə əlaqə quracağını bilmir.

- Ümumilikdə, respondentlərin 39%-i AzQAC-in təkliflərə çox açıq olduğunu, 9%-i təkliflərə bir qədər açıq olduğunu və respondentlərin 1%-i AzQAC-in təklifləri qəbul etmədiyini, respondentlərin 48%-i isə heç vaxt AzQAC-a təklif irəli sürmədiyini bildirir.

- AzQAC-a sual, şikayət və ya rəylə müraciət edən respondentlərin 28%-i heç bir cavab almayıb. Respondentlərin 41%-i suallarına, şikayətlərinə və ya rəylərinə cavab aldıklarını bildirdi. 12% respondent isə hər iki halla qarşılaşdıklarını söyləyir.

- Respondentlərin 44%-i rəylərə telefonla cavab almaq istəyir. Respondentlərin 29%-i təşkilatın nümayəndələri ilə üz-üzə görüşlərə üstünlük verir. 18% deyir ki, onlar da telefondan istifadə etməyi üstün tuturlar, lakin danışmaq anonim olmalıdır. Rəylər nə qədər müddətə cavablandırılmalıdır sualına gəldikdə, respondentlərin 73%-i rəylərinin 1-3 gün ərzində cavablandırılmalı olduğunu, respondentlərin 18%-i isə 1-2 həftə ərzində cavablandırılmalı biləcəyini düşünür.

- Həssas rəylərə gəldikdə, respondentlər bənzər vasitələrdən istifadə etməyi üstün tuturlar. Respondentlərin 38%-i AzQAC-da üz-üzə, 28%-i telefonla, 19%-i evdə, 12%-i telefonla anonim ünsiyyət qurmaq tərəftarıdır. Respondentlərin 13%-i ümumiyyətlə sual verərkən və ya şikayət edərkən özlərini narahat hiss etdiklərini bildirdilər.

- Həssas suallarla müraciət edərkən respondentlərin 42%-i qaynar xəttə üstünlük verir; Bu zaman respondentlərin 27%-i AzQAC-da hər hansı bir layihə işçisi ilə məsələni bölüşə biləcəklərini söyləyir; lakin respondentlərin həssas rəylərlə bağlı müraciət etdikdə 15%-i AzQAC-da qadın layihə işçiləri ilə danışmağa üstünlük verdiklərini söyləyir. Respondentlərin 9%-i isə belə bir halda könüllülərə üstünlük verir.

- Respondentlərin 42%-i anonim şikayət verməməyi üstün tutur. Bununla birlikdə, respondentlərin 19%-i bütün məsələlərdə anonim şikayət etməyi üstün tutur, 33%-i isə yalnız həssas məsələlərdə anonim şikayət vermək istəyir.

Fokus Qrup Müzakirələri

- Milliyəti azərbaycanlı olan 62 iştirakçıdan 44-ü qadın 15-i kişi, üçü isə uşaq idi. İştirakçılardan 50 nəfər vətəndaş statusuna malik idi, 11 nəfər isə məcburi köçkün idi. 37 iştirakçı aktiv şəkildə işləsə də 21 nəfər müxtəlif səbəblərdən (əlillik, yaşlılıq, əlil ailə üzvünə qulluq və s.) işləmir.

- İnsanların əksəriyyətinin AzQAC-la ilk tanışlığı yaşadığı ərazilərdə könüllülərin yardım paylaması zamanı yaranır, bəzi hallarda xəstəxana və ya bələdədiyə kimi qurumlarda işləyən şəxslər müraciət edən kəsləri AzQAC-a yönləndirməsi ilə həmin kəslər cəmiyyət haqqında ilkin məlumatla malik olurlar. İnsanlar yaşadıkları ərazilərdə yardıma ehtiyacı olan şəxslər barədə regional mərkəzə məlumat verdikdə, regional mərkəz işçiləri həmin şəxslərlə bir başa əlaqə saxlayır. Məsələn, Bakı RM-dən iki iştirakçı yerli bölmənin bir-başa onlarla əlaqə saxladıklarını bildirdi.

- İnformasiya axınına müəyyən qədər mane olan nüanslar var. Birincisi, latın əlifbası ilə yazıb və ya oxumaqda çətinlik çəkən şəxsləri, xüsusən də 50 yaşdan yuxarı insanları qeyd edə bilərik. Bu şəxslərə çatmaq üçün şifahi ünsiyyət kanallarına diqqət yetirməliyik. İkincisi, AzQAC-ın cəmiyyətdə həyata keçirdiyi fəaliyyətlərin şəffaflığına dair müəyyən dərəcədə bəzi şayiələr var. Bunun üçün iştirakçılar AzQAC-ın həyata keçirdiyi tədbir və fəaliyyətin televiziya ilə yayımlanmasını və üz-üzə görüşlərin çox tez-tez keçirilməsini təklif etdilər. Məsələn, Bakı RM-dən olan iştirakçılar hər iki aydan bir görüş keçirməyi təklif ediblər. Sumqayıt RM isə ən azı iki aydan bir icma üzvləri ilə müntəzəm görüşlər keçirir.

- İştirakçıların əksəriyyəti icma üzvlərini məlumatlandırmaq üçün WhatsApp qruplarının yaradılmasını təklif edirlər. Belə WhatsApp qrupları qərar vermə prosesində icma üzvlərinin iştirakını asanlaşdıracağını düşünülür. Sumqayıt RM-də artıq oxşar təcrübə var; icmaların problemləri müzakirə etməyi üçün WhatsApp qrupları var. İsmayılı RM-də iştirakçılar WhatsApp qrupları ilə yanaşı alternativ olaraq kütləvi SMS mesajları, xüsusən də texnologiyanın az inkişaf etdiyi və ya sakinlərin böyük qisminin yaşlı olduğu və telefondan istifadə edə bilmədikləri kəndləri də nəzərə alaraq üz-üzə görüşlərin keçirilməsini təklif etdilər.

- Ümumiyyətlə, iştirakçılar YouTube, Instagram və Facebook-dan istifadə edirlər. İştirakçılardan bəziləri yardımlar haqqında məlumat almaq üçün AzQAC-ın sosial media səhifələrini izlədiklərini bildirdilər. Lakin rəsmi səhifələrə böyük tələbat yoxdur.

- İştirakçılar həmçinin AzQAC ilə telefonla əlaqə saxlamaq istəyirlər. Bununla birlikdə, üz-üzə görüşləri anonim zənglərdən üstün tuturlar, xüsusən həssas rəylərdə. Rəy qutularının AzQAC-ın yerli bölmələrinin yaxınlığında yerləşdirilməyini istəyirlər. Sumqayıt RM-nin iştirakçıları bildirdilər ki, onlar artıq müxtəlif qurumlar tərəfindən təşkil olunan bu cür rəy qutuları ilə yaşadıkları ərazilərdə tanışdırlar.

Qiymətləndirmədə istifadə olunan suallar:

Kobo Toolbox üzərindən link - <https://eenew.ifrc.org/x/SqGpTkkG>

**Hər hansı bir sual yarandıqca və ya müraciətiniz olduğu təqdirdə,
əlaqə saxlaya bilərsiniz:**

Kamilla Rüstəmovə - İcmaların cəlb olunması və cavabdehlik üzrə əməkdaş:
rustamova.kamilla@redcrescent.org.az

Şöhrət Nağıyeva - İnformasiyanın idarə olunması üzrə əməkdaş:
im@redcrescent.org.az